

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อนำเสนอรูปแบบการจัดการศึกษาที่เหมาะสมสำหรับเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ เด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน ดังนี้

- ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านกรุณา	จำนวน 526 คน
- ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านมุทิตา	จำนวน 96 คน
- ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านอุเบกขา	จำนวน 196 คน
- ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนหญิงบ้านปรานี	จำนวน 65 คน
รวมประชากรเด็กและเยาวชนทั้งสิ้น	จำนวน 883 คน

(ข้อมูล ณ วันที่ 1 พฤษภาคม 2550)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เด็กและเยาวชนที่อยู่ในความควบคุมดูแลของศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน 4 แห่ง กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเคริจซ์และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 282 คน ทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่างของเด็กและเยาวชน จำแนกเป็นรายศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน

ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านกรุณา	526	160
ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านมุทิตา	96	30
ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านอุเบกขา	196	60
ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนหญิงบ้านปรานี	65	32
รวม	883	282

จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างของแต่ละศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง โดยกำหนดคุณสมบัติกลุ่มตัวอย่างที่สามารถอ่านออกเขียนได้ และมีช่วงอายุที่คละกัน โดยเจ้าหน้าที่กลุ่มประสานกิจกรรมชุมชน ของศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน ได้แก่ นักจิตวิทยา และนักสังคมสงเคราะห์ เป็นผู้คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างให้

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการศึกษาให้กับเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน และแบบสอบถามสำหรับเด็กและเยาวชน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองโดยมีขั้นตอนและวิธีการสร้างดังนี้

2.1 ศึกษารูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนจัดให้กับเด็กและเยาวชน จากประสบการณ์การทำงานของผู้วิจัย เอกสารและหนังสือที่เกี่ยวข้อง

2.2 สร้างแบบสัมภาษณ์สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิด้านการจัดการศึกษาให้กับเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน โดยสร้างให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ แล้วนำไปสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

2.3 สร้างแบบสอบถามสำหรับสอบถามเด็กและเยาวชน จากข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการจัดการศึกษาให้กับเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน โดยสร้างให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์

2.4 นำแบบสอบถามเด็กและเยาวชน ไปทดลองใช้กับเด็กและเยาวชนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน

2.5 นำแบบสอบถามเด็กและเยาวชนที่ตรวจแก้ไขแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา

2.6 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้กับเด็กและเยาวชน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 160 คน เพื่อวิเคราะห์หาคุณภาพของเครื่องมือด้านความเที่ยง (Reliability) ด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเที่ยง เท่ากับ 0.98

2.7 ปรับปรุงแบบสอบถามให้เหมาะสมมากขึ้น แล้วนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

2.8 สร้างแบบสัมภาษณ์สำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการศึกษาให้กับเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนจากแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้ เพื่อให้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อผลที่ได้

ลักษณะของเครื่องมือวิจัย

1. แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมสำหรับเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน

2. แบบสอบถาม ประกอบด้วย 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา อาชีพก่อนเข้ารับการฝึกอบรม สถานภาพของครอบครัว ประวัติการเข้ารับการฝึกอบรม

ตอนที่ 2 รูปแบบของการจัดการศึกษาตามความต้องการของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนด้านต่างๆ ดังนี้

1. หลักสูตรการเรียนการสอน
2. เวลาที่จะจัดการเรียนการสอน
3. รูปแบบการจัดการเรียนการสอน
4. กิจกรรมประกอบการเรียนการสอน
5. ผู้ที่ทำหน้าที่ในการสอน
6. สื่อการเรียนการสอน
7. สถานที่สำหรับการจัดการเรียนการสอน
8. แหล่งการเรียนรู้
9. สิ่งที่ต้องการหลังจากเรียนจบหลักสูตร

โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็น มีลักษณะดังนี้

1. แบบมาตราประมาณค่า (rating scale)
2. แบบตรวจสอบรายการ (check list)
3. แบบจัดเรียงลำดับ (ranking)

3. แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับข้อมูลที่ได้จากการสอบถามเด็กและเยาวชน โดยการแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการวิจัย สรุปเป็นประเด็น 4 ด้าน คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน ด้านผู้ที่ทำหน้าที่ในการสอน ด้านความต้องการของเด็กและเยาวชนหลังจากเรียนจบหลักสูตร

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 นักวันทำการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านการจัดการศึกษาให้กับเด็กและเยาวชน ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จำนวน 3 คน เกี่ยวกับ เรื่อง รูปแบบการจัดการศึกษาที่เหมาะสมสำหรับเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดรูปแบบการจัดการศึกษา ครอบคลุมความคิดและสร้างแบบสอบถาม

3.2 นักวันนำร่างแบบสอบถาม ที่ได้สร้างให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ที่กำหนด เพื่อหาข้อมูลความต้องการของเด็กและเยาวชน ไปทดลองใช้กับเด็กและเยาวชนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน

3.3 นักวันนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามที่ทดลองใช้ มาทำการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการศึกษาให้กับเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ของเนื้อหา ด้วยการ ประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of item objective congruence)

3.4 ขออนุญาตจากฝ่ายบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมาราช ถึงอธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน เพื่อขออนุญาตทดลองใช้เครื่องมือและ เก็บรวบรวมข้อมูล ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านกรุณา ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและ เยาวชนชายบ้านมุกดา ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านอุเบกขา ศูนย์ฝึกและอบรม เด็ก และเยาวชนหญิงบ้านปรานี

3.5 ผู้วิจัยได้ติดต่อประสานงานกับผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน ทั้ง 4 แห่ง เพื่อขออนุญาตทดลองใช้เครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูล

3.6 นักวันส่งแบบสอบถามเพื่อทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเด็กและเยาวชนและ ขอรับคืนในวันเดียวกัน

3.7 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามสำหรับเด็กและเยาวชน จำนวน 282 ชุด ได้รับกลับคืนมา จำนวน 282 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100.00 ของจำนวนที่ส่งออก

3.8 นักวันสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการศึกษาให้กับเด็กและเยาวชนใน ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน เพื่อให้แสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะผลที่ได้จากแบบสอบถาม

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 แบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และนำมาลงรหัสข้อมูล เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล โดยแจกแจงความถี่ คิดเป็นค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กและเยาวชน

1. ความสำคัญของหลักสูตรการเรียนการสอนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง โดยกำหนดค่าความสำคัญของข้อคำถามแต่ละข้อ ดังนี้

5 หมายถึง สำคัญมากที่สุด

4 หมายถึง สำคัญมาก

3 หมายถึง สำคัญปานกลาง

2 หมายถึง สำคัญน้อย

1 หมายถึง สำคัญน้อยที่สุด

เมื่อได้ค่าเฉลี่ยแล้วนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่วางไว้แล้ว จึงทำการแปลผลโดยเกณฑ์ที่ใช้กำหนดไว้ ดังนี้ (Best, J.W. 1977 : 216 – 218)

4.51 – 5.00 หมายถึง สำคัญอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง สำคัญอยู่ในระดับมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง สำคัญอยู่ในระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง สำคัญอยู่ในระดับน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง สำคัญอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. ความเหมาะสมของเวลาในการจัดการเรียนการสอนในแต่ละหลักสูตร โดยแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

3. รูปแบบของหลักสูตรการเรียนการสอน โดยแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

4. ความเหมาะสมของกิจกรรมประกอบการเรียนการสอน โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

5. ลักษณะของผู้ที่ทำหน้าที่สอน โดยแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

6. ความต้องการสื่อสำหรับการจัดการเรียนการสอน โดยแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

7. ลักษณะของสถานที่สำหรับจัดการเรียนการสอน โดยแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

8. รูปแบบแหล่งเรียนรู้ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน โดยแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

9. ความต้องการหลังจบหลักสูตรจากศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน โดยแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

4.2 แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อผลที่ได้จากแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างของผู้เชี่ยวชาญ ที่ผู้วิจัยได้สรุปเป็นประเด็น 4 ด้าน คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน ด้านผู้ที่ทำหน้าที่ในการสอน ด้านความต้องการของเด็กและเยาวชนหลังจากเรียนจบหลักสูตร โดยการวิเคราะห์เนื้อหา